

NAGYVÁRAD

Előfizetési ár: Vidéken egy óra 50 lei.
Nagyváradon: egy óra 40 lei.

Főszerkesztő:

HEGEDŰS NÁNDOR, MARÓT SÁNDOR

Feloldó szerkesztő:

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilágyi Dezső)-utca 6.

Peter Julian flastroma

Inkább jóindulattal, mint a helyzet igazi mivoltának ismeretében, nem egyszer tapogatóztak hivatalos helyről, miképpen lehetne az erdélyi magyar kisebbség sok megbántottságából kifakadt keserűségeit legalább a társadalmi életben és kétségtelenül helyénvaló magyar-román barátságba beleenyhíteni. A törekvés, amik ebben az irányban indítottak csaknem mindannyiszor visszahajlottak az eredménytelenségbe. Legutóbb a t. li Marosvásárhelyen próbálkozik a t. li radi prefektus, Peter Julian az ottani magyarság békéltetésével. Az Infratirea című kolozsvári lap közli Peter Julian e jóhiszemű vállalkozásáról, hogy a prefektus a vásárhelyi francia-román kör keretében szándékszik a vásárhelyi kulturmagyarságot a francia kultúrával megismertetni, majd pedig — így az Infratirea — miután magyar kisebbségünk megszerette a francia kultúrát, rávezetni őket a rokon román műveltség szeretetére is. Ugyancsak az Infratirea számára adott nyilatkozatában Peter Julian azt a kívánságát fejezi ki, hogy a marosvásárhelyi magyarság tanúsítson érdeklődést a város ügyei iránt.

Áki a prefektus fenti nyilatkozatát anélkül olvassa, hogy alaposan ismerné akár a speciálisan marosvásárhelyi, akár az erdélyi magyarság viszonyait, jogos elképedéssel kérdezheti: miért van szükség ilyen kerülő úton a cél megközelítéséhez, mely a két nép intellektuális elemeinek kölcsönös felmelegedéséhez vezet? Annyira mereven szembehelezzük-e egymással a két társadalom antagonizmusa a másik kultúra nyilvánulásaival?

Azok az urak, akik a magyar problémát Erdélyben mindössze annyiban tapintják, amennyiben intenzív és kellemes társadalmi érintkezés a román és magyar szellemiség között az utóbbi oldalon jelentkező bizalomhiány folytán — ki nem fejlődhetett, azok az urak nem is fogják soha, még oly jóindulattal sem az utat megtalálni, hol mindketten békésen haladhatunk az ország becsületes kiépítése felé. Mert nem áll, hogy amikor én a román hatóságok gyakori túlkapásai, nemzetem, egzisztenciám, gyermekeim természetes boldogulásának útjába emelt intézkedései miatt érthető keserűséggel vagyok eltelve egy rendszer ellen, akkor ez az elkeseredésem egyet jelentene a román kultúra gyűlöletével is. Távolról sem. Respektálhatom én amellet nagyon is a román kultúrát és fölösleges engem a francia kultúra szeretetén keresztül a románhoz édesgetni, akkor is, ha a szájam ize román hatóságok cselekedeteitől még áporodott. De nehezen képzelhető el másfelől, hogy amikor — vegyük speciálisan a marosvásárhelyi helyzetet — Dandea primár úr a városházáról szisztematikusan vekszája ki az utolsó nyomorult magyar hivatalnokot, amikor a marosvásárhelyi rendőrfőnök hetenként újabb és újabb sérelmekről gondoskodik az ottani kereskedő, és iparos-polgárság számára, amikor egyfelől a vásárhelyi hatóságok szája tele van a kultúra hangoztatásával, másfelől nyugodt lelkiismerettel szerelik le éppen a kulturpalota magyar vonatkozásaiban is európai értékű

üvegfestményeit — nagyon is nehéz elképzelni akkor, hogy kenyerrükből kiforgatott tisztviselők igaztalan nemzetiségi cégtábla-adókkal sújtott kereskedők és iparosok, kollektív művészi érzéseikben megbántott, műészemberek ész nélkül keressék a társalmi érintkezést azokkal a románokkal, akik keresztül sérelmeiket elvezették. És nagyon nehéz elképzelni, hogy a kisebbség soraiba tartozó polgárság jóindulatu érdeklődést tanúsítson a város vezetőségének működésével szemben, holott a törvényhatóság pótlására kinevezett bizottságokban mindössze két magyar ember kapott tessék-lássék-szerű kinevezést és ezeknek is megtiltották, hogy magyarul tárgyaljanak.

Nemcsak Marosvásárhelyen, de egész Erdélyben sokkal súlyosabb a kisebbség helyzete, semmint azt társaskörök teadélutánjain szánálni lehessen. Politikai jogaitól megfosztva, törvényhatósági autonómiájától felfüggesztett helyzetében gazda-

sági életében is gátolva, gyermekeinek jövője felől az iskolarendelekek belátatlansága által nyugtalanítva és kisebbségi érzékenységében lépten-nyomon megbántva az erdélyi magyarságnak fájdalmas, nehéz, najnos, nagyon is köztözetlen sebei vannak. Elmenni e sebek elköltése nélkül s ugyanakkor a társadalmi húzózkodás szépséghibájára keresni a tapasztalt mint megengedjük, jóhiszeműleg volt a váradi prefektus teszi Vásárhelyen: — gvakorlatatlan, célszerűtlen kuruzslás. És megdöbbentő, ezerszeresen fájdalmas tünet, hogy a sajtó kisebbségi problémákat éppen egy olyan prefektus hiszi lokális kezeléssel meggyógyíthatónak, aki — ha szeme nyitott volt — Románia legmagyarabb városában, Nagyváradon, több mint egy éven át nap mint nap konstatálhatta volna, hogy az ő betege egész szervezetében megáramadt. Ennek a betegségnek a tüneteit pedig sem ráolvasással, sem szépségflastrommal elmaszkírozni nem lehet.

Öt milliárd márka egy kenyér

Német — német ellen — Megkezdődött a testvérháború

Talán innen lehetne megindítani Németország kétségbeeső napikronikáját, a mely: az ötmilliárdos kenyérrel kezdődik és a megindult testvérháború vérfolyamában találja folytatását. Ez a ma nagy eseményeinek rövid foglalatja, amit talán úgy is szignálhatunk, hogy: Bismarck műve összeomlott.

Drezdai jelentés szerint a rend helyreállítására kirendelt csapatok megkezdtek az előnyomulást.

A Meissenbe bevonuló lovasságra rálőttek. A csapatok viszonyozták a tüzelést, több sebesülés történt.

Kübbke kommunista vezért letartóztatták.

A Müchlhelmi nagyiparosok Degoutte tábornokhoz levelet intéztek, melyben visszautasítják a felszólítást, hogy tárgyalásokat kezdjenek a francia hatóságokkal.

— Nem vagyunk hivatottak — írják — idegen hatalom képviselőivel szuverén állam legfontosabb jogairól tárgyalni vagy adóhozadékok idegen államnak kiszolgáltatni.

Bonn francia főkdelegátus, hadseregparancsnok rendeletet közöl, mely szerint a szeparatistákra nem szabad lőnni. A csendőrség készenlétben áll annak a megállapítására, hogy az esetleges összeütközésnél melyik fél használja először fegyverét.

A franciák hangoztatják, hogy a szeparatisták fegyvertelenül lépnek fel.

Berlin, október 23. A rend helyreállítására kiküldendő csapatok Szászországban gyülekeznek. A csapatok teljes hadi felszereléssel, három csapatban indultak el. Estére a lovasság Drezda, Meisen, Nauenhoff, Celenitz, Blauen vonalat már elérték.

Egyedül Meisenben lőttek rá a bevonuló csapatokra. A tüzet viszonyozták. Több letartóztatás történt.

Újabb berlini jelentés szerint az alkotmányos helyzet helyreállítása céljából Szászországba küldött csapatok tervszerűleg és incidens nélkül három oszlopban

gyülekeztek a Königsbrück, Bischofswerder, Drezda, Lipcse, Eilenburg és Hof közötti területen. A birodalmi csapatok gyalogságból, lovasságból, tüzérségből, gépfegyveres tagokból és aknavetőosztagokból állanak. Az a feladatuk, hogy a proletárszázadokat feloszlassák és ha kell, fegyveres erővel törjék meg az ellenállást. Ma reggel a csapatok megkezdtek az előnyomulást, miközben Meissenben a pályaudvar mellett egy házból több lövés esett a csapatokra. A vezénylő tiszt parancsára a lovasság viszonyozta a tüzet, miközben többben megsebesültek. A csapat azután körülvette a házat, annak lakói közül többeket letartóztatott, közöttük Kupke kommunista vezért, aki büntetett előéletű.

Szerdán vagy pénteken tartja meg a birodalmi tanács azt az ülést, amely a birodalmi kormány és Bajorország között keletkezett konfliktus ügyében határoz. Az ülésen a legtöbb ország miniszterelnöke is részt vesz. Knilling bajor miniszterelnök nem lesz jelen az ülésen. Knilling már értesítésre adta a birodalmi kormánynak, hogy hozzájárul ugyan a vizálynak a birodalmi tanács elé való terjesztéséhez, de a tanácsot nem ismeri el olyan fórumnak, amely hivatva volna a vizály ügyében dönteni.

München, október 23. A bajor néppárt fölhívást intézett a birodalmi kormányhoz és a bajor állami főbiztoshoz az azal a kéréssel, hogy most, a német hazalegválságosabb óráiban ne zúzzák szét Bismarck örökségét amely alapjaiban inog és az ellenségnek egész világa sem tudott elpusztítani. Minden hatalmi és személyi kérdésen fölül a birodalom épségét meg kell őrizni. Ezért kéri a birodalmi kormányt és a bajor állami főbiztost, ne mulasszák el egyetlen eszköznek az alkalmazását sem ennek a szent célnak az elérése érdekében.

Berlin, október 23. A müncheni és rajnavidéki események hatása alatt a birodalmi kormány ma délben tanácskozássra gyűlt össze, amely a késő esti órákban még nem ért véget. Egyelőre nem

Bukarestből jelenti a Rador: A galaci és brailai terményfőzsdén tegnap az árak óriási esése miatt üzletkötés nem történt. A készpénzhiány pánikszerűen érezteti hatását.

MEGJEGYZÉSEK

*

Az egész román sajtó tele van a Marmarosch, Blank és tsa bankház ünneplésével. Nagy cikkekben ismertetik, hogyan látotta ez előtt ötven esztendővel Blank Mór az intézetet és miként vált a pöttön leváltóházból a mai nagy világcég. Bizony szép dolog ez. Annál szebb pedig, ha megelégedéssel láttuk, hogy olyan emberek is tömjénezik ez alkalommal a bukaresti zsidó bankárt, amelyek máskor nem ilymi barátságosan szokták kezelni a szociális ügyeket. Ott mosolyog reánk egészen nyakas antiszemita lapok hasábjairól az a Blank Mór, jellegzetesen keleti arcát láttuk és felette hosszasan és részletesen elmondatik, hogy Mór bátyánk ennyi sokat tett a haza közgazdasági és pénzügyi felvirágzására. Haj, haj, így van. A román kurzus-sajtó is elfelejtkezett arról, hogy a zsidót gyűlölni és ütni a pláne, elfelejtkezett róla, ha a cikk valamely tőkés fórum — például ez a Marmarosch-Blank — soronként közli.

*

A román nemzeti párt bukaresti hírlapja, a Romania vezércikkét a kisebbségi kérdéssel. Kolozsvári lapunk a Keleti Újság elég kedvezően bírálta ezt a cikket és benne a komoly gondosságra való rendszeres munka kezdetének látni a kisebbségi kérdést. Mi is elolvastuk a Romania cikkét és hogy reménységet meritettünk volna a jövőre, ellenkezőleg: alaposan meglepett újra a bizalmunk Maniuek jövő munkásságával szemben. Ebben a vezércikkben olyan sok a köntörfalazás, olyan sokan kerülgeti a forró kását, annyi befenn tartás, a kitérés, oly sok a félrevezetés és a sovíniszták elől való megbújtás, olyan kiáltó az őszinteség hiánya, a párttól, amely az ellenzéki szónok is így ír, kormányrajutásakor sokan nem remélhetünk. A nemzeti pártnak kéne kellene megjelölnie a kisebbségi kérdés terén való teendőit. Mert azt értjük, hogy egy regábeli párt frázisokkal indul a kisebbségeket, de az erdélyi román politikusaiknak pozitív kell megjelölniük, hogy mit akarnak. Csak nem lehet, hogy egy ilyen csürö-csavaró párt egy választás idején a kisebbségi bizalmát provokálja? Nem. A kisebbség bizalmát legfeljebb az vihetheti oda, hogy rosszabb már úgy sem lehet.

*

Mert milyen nagyszerűen tudnak leleplezni Maniu barátai például Jászi Oszkár mindaddig, amíg Jászi szidia a mai románországi rezsimet és hirdeti a páciens. Ellenben a Jászi-féle nemzetiségi párt átvételéért már nem nagyon rájuk.

Az erdélyi magyar sajtó hónapok óta ügölgök a csikmegyei magyar lakosság szenvedéseitől, amiket az ottani vezetés viselők zudítanak rá. Hiába volt a: nem tudták elérni, hogy a bűnös tust és pereputtyát elcsapiák. Most én egy piszkos panama révén a csikmegyei basák egyike-másika kitérte a Popescu mérnököt, a csikmegyei kúrus vejét és Miron Bucsa lelkesztették. A jogcím a letartóztatásra 24.000 kalapot vettek fel a falusi vezetés céljaira a kormánytól és elsuba alatt Bukarestben 2 millió leltáronként járta el a szövetségi kiutalt gabonával is. Ellopták azt a kiderítették, hogy Popescu a csiki során milyen svindliket vitt véghez velekket.

Egyen szép és nagyon helyes volt a jogok letartóztatása. De kérdezzük: em meri a kormány elcsapni az alávaló embereket azon a címen, mert kötétek, verték, zsarolták a szegény

magyar népet. Nem volna jó, ha egyszer már az ország önkényeskedő közegei látnák, ha a kisebbségi emberek bántalmazásáért is kijár egy kis büntetés. Muszáj mindjárt 24.000 kalapot lopniok, amíg lefűlelik őket? Ennél alább — úgy látszik — nem megy.

Hullámok egy nyílt levél körül

A „Nagyvárad“ tegnapi száma ismertette a Beiusul egyik támadó cikkét a liberális párt egynéhány helybeli korifeusa ellen. A „Beiusul“ cikkírója a támadást egy Mosoiu tábornokhoz intézett nyílt levél formájában írta meg. A feltűnést keltő cikkre vonatkozólag kérdést intéztünk a nyílt levélben megtámadott egyik úrhoz, Simona György volt városi főügyészhez, aki a következőket válaszolta kérdésünkre:

— Nem óhajtok részletesen kitérni azokra a motivumokra a nyilvánosság előtt, amik nézetem szerint a Mosoiuhoz intézett levél megjelenésében közrejátszottak. Ezek a motivumok ugyanis a megyei liberális pártélet oly teréneműt érintik, amelyre ma még kötelező az én diszkrecióm is. Mindenesetre különös, hogy annak a Cosma szenátornak a fia írja a nyílt levelet, aki eddig Vaitoianu exponált híve volt. Vaitoianu most kivált a kabinetből s így Cosma, ismerve a Mosoiu úr és az eltávozott miniszter között fennállott ellentéteket, igyekszik Mosoiu felé orientálódni. Hogy Cosmaék multbeli Mosoiu ellenes magatartásukat valamivel igazolják, szükségük volt valakit úgy beállítani a miniszter előtt, mint aki miatt a vele való szoros politikai egyetértés lehetetlen lett volna. Dehát, mindezt a nyilvánosság számára mondom, mert ugyan, hogy is szállhatnék vitába én az a cikkíróval, aki belényesi érdeki sajtókampányban azt a bizonvitványt állította ki magáról, hogy rosszhiszeműleg írta cikkeit.

Ugyancsak ebben az ügyben az alábbi sorokat kaptuk:

A „Nagyvárad“ politikai napilap tek. Szerkesztőségének, Loco.

Méltóztassék „Nyílt levél Mosoiu tábornokhoz“ című reprodukált cikkére alábbi megjegyzéseinknek helyt adni.

1. Ha a fenti reprodukált cikk nem a Nagyváradban jelenik meg, igazán ügyet sem vetettünk volna rá, mert ugyan ki törődik, vagy ki foglalkozik ma komolyan a „Beiusul“ állandó förmedvényeivel; vagy ki polemizál egy örökön heccelődő kis revolverlap produktumaival. A nagy közönség tájékoztatása végett s mivel egy komoly lap érdemének tartotta reprodukálni ezt a nem éppen nagy fontosságú, de rossz intenciójú kihozanást; válaszolunk; hangsúlyozzuk, nem a Beiusul heccelapnak, hanem a közönség tájékoztatása céljából.

2. Merő koholmány, rosszindulatú és tendenciózus beállítás az, hogy Ioan Corbu-Szilágyi Biharvármegye és Nagyvárad város Földművelők Egyesületének népszerű és szeretettel övezett elnöke a földművesek szervezésével saját politikai céljait hajszolja. Az sem felel meg az igazságnak, hogy elnökünk „közgazgatási ügyekben interveniál“ Mosoiu miniszternél „táviratilag.“ Igenis interveniál a földművelők érdekében agrár kérdésekben, Mosoiu miniszter urnál, mint ezen egyesület diszelnökénél; ami, azt hisszük, csak igen természetes, hiszen elnöke a földműveseknek, tehát erkölcsi kötelessége a jogos és törvényes agrárkérdések körül főnökét tájékoztatni és ott, ahol szüksége kívánja, intervenciót kérni; ehhez csak nem fogja kikérni a „Beiusul“ hozzájárulását?

Az, hogy a Beiusul közszerepetnek örvendő elnökünk nevéhez is hozzányul, az csak rá vall. Aki ilyenre vetemedik, annak halvány fogalma sincs a jólneveltségről.

Valószínűleg elnökünknek magyarbaráti hajlandóságát akarta ezzel firtatni. Legyen nyugodt a mi Beiusul barátunk, van a mi Szilágyi magyarnevű elnökünk olyan jó román, mint az egész Beiusul szerkesztő gárdája.

Az, hogy a megértés embere, hogy megelégedtetnek szeretne látni e hazában minden polgárt, felekezeti és nyelvi különbség nélkül, az csak díszére válik. A közmegnyilvánulás és közszereplés terén ma nem lehet helye annak, aki konkóit hint a

különbéle felekezeti és anyanyelvű román polgárok közöledése és kölcsönös megértése elé, az pusztuljon! Az ellensége hazájának! Azt ki kell vetni a társadalomból! Ami elnökünk emberbarát, forduljon hozzá bárki és bármilyen időben, kész annyira módjában áll és töle telhetőleg segíteni. Soha nem élt vissza az adott helyzettel, maradt szerény, nyílt, becsületes, megértő ember; még politikai ellenfeleit is, akik bántalmazták: becsüli, egyszerű kézlégységgel tovább halad a maga kitűzött egyenes útján. Soha senkit meg nem bánt, jó volna, ha „Beiusul“ töle tanulna, mert még hasznára válhatnék egykor.

Kár a Beiusulnak nyíltlevelezni Mosoiu miniszter ural. A generális ur nagyon is tisztában van ökegyelmével. Arról megnyugtathatjuk, hogy semmi esetre sem fog a Beiusul után indulni. Jól tudja a generális ur, kivel van dolga, azt is, kivel állhat szóba, kivel nem. A Beiusul, aki annyiszor megbántotta „Öt“ is, ne adjon tanácsot senkinek, mert maga is jó tanácsokra szorul.

Ezzel a magunk részéről befejeztük egyszer s mindenkorra a Beiusullal való polemizálást, a jelen esetben is csak a Nagyvárad reprodukált cikke kényszerített bennünket e sorok megírására.

Fogadják a tekintetes Szerkesztő ur nagyrabecsülésünk nyilvánítását. Tisztelettel: Ioan Pop de Popa, földm. egyes. vezértitkár, E. Fogas, földm. egyesületi titkár.

Mikor kell fizetni az új városi illetékeket?

A pénzügyi tanácsos nyilatkozata.

Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a miniszter jóváhagyta a polgármester előterjesztését a városi illetékekre vonatkozólag. Most felkerestük Benedek Aladár városi pénzügyi tanácsost és megkérdeztük, hogy egyes városi illetékek mikor lépnek érvénybe. Benedek tanácsos a következő felvilágosítást adta:

1923. április 1-től visszamenőleg állapítjuk meg és hajtjuk be a felhatalmazás értelmében a szőlőprések, szeszfőző üstök utáni, a köztisztasági illetékeket és a cégtábla adót. Itt fontos megjegyezni, hogy a kisebbségek nyelvét nem tekintik idegen nyelvnek. A cégtábla után intellektuellek 100, iparosok 200, kiskereskedők 300, nagykereskedők, gyárosok, biztosítótársaságok, részvénytársaságok 500 lei illetéket fizetnek. Április 1-ig visszamenőleg állapítják meg meg a livrés inasok, magánkocsik, szekerek, autók, biciklik, lovak után fizetendő illetéket, úgyszintén a körfűrészek utáni illetéket is.

Oktober 25-én lépnek érvénybe az összes módosított fogyasztási illetékek, úgyszintén a népesedési hivatal által kiadott bulletinek és anyakönyvi kivonatok díjai, a temetkezési vállalatokra kivetett illetékek, a kóbor állatok tartásáért kivetett illeték és a városi idegenadó.

November 1-től lépnek érvénybe az üzletberek után kivetett illetékek, a bérkocsikra, társzekerekre, autókra és teherautókra kivetendő illetékek és végül

Szerdától — szombatig
kettős sláger műsor
az Apolló moziban

A kétlelkű nő

Modern szalon dráma 5 nagy felv.-ban.
Főszerepben: PRISCILSA DEAN.

Ezt megelőzi:

Az arany háló.

Társadalmi dráma 5 felvonásban.

1924. január 1-étől vetik ki az illetékeket a mozgó-árusokra, a házi cselédség után, ugyancsak ekkor léptetik életbe az állatforgalmi illetékeket, a módosított eb-adók (patkányfogó kutyákra és házörzökre évi 30 lei, luxus-kutyákra évi 500 lei). Min- en adózó a tűzoltóság fenntartására 10 leit adózik évenként, a háztulaidonos az évi nettó házbér 3 ezrelékét. És végül a biztosító társaságok január 1-től fizetik be a múlt évi tűzkárbiztosítási díjak 1 szá- zalékát.

Végképen elhatározták még, hogy a kövezetvám-ból befolyó összegeket kizáró- lag a városi utcák burkolására és aszfalto- zására fordítják.

A megkinzott fiatalember

Küldöttség Catana rendőrprefektusnál.

Pollák Hersch, a brutalizáló detek- tivektől megkinzott fiatalember még min- dig az elmekórház belgyógyászati osztá- lyán fekszik gondos orvosi ápolás alatt. Sajgó sebei — a három napos eszméletlen- ség után is — kínos emlékek kapcsán jut- tatják eszébe a durva ökölcsapásokat, bár- bár ütéseket, amelyben minden ok nélkül olyan bőséges része volt. Orvosi vélemény szerint Pollák Hersch állapota némileg ja- vul de siralmas helyzetét — saines — semmiképen nem nyihitik az érdekében megindult deputációk. A kinzó sebek nyo- mait, a véres csikokat semmiféle morális flastrommal nem lehet eltüntetni és ha van valami, ami az esetnek fölháborító voltát enyhítené, úgy, ez csak az lehet, hogy az önkényesen basáskodó detektiveket méltó büntetéssel suítsák. Ismerjük Catana rendőrprefektus feltétlen igazságérzetét, ennek több ízben is eklatáns bizonyítékát adta s így nyugodtan várjuk be ez esetben is korrekt és mindenkit megnyugtató in- tézkedését.

Pollák Hersch ügyében hétfőn dél- előtt Kecskeméti Lipót dr főrabbi és Konrád Béla dr hitközségi elnök veze- tésével egy kisebb küldöttség járt Ho dor Viktor prefektusnál, ahol az esetet szóvá- tették.

— Eljárásunk egyedüli célja. — hozta fel ma Kecskeméti főrabbi — tulajdon- képpen csak az volt, hogy a zsidóság köz- véleményét megnyugtassuk az iránt, hogy illetékes személyek legjobb belátásuk és lelkiismeretük szerint — az igazságossá- gtól vezetve — fognak az ügyben eljárni.

— Mi, a magunk részéről Pollák Hersch szomorú esetébe nem tudunk és nem is akarunk felekezeti tendenciát ve- gyíteni. Erre semmi szükség, hiszen arról van szó, hogy egy ártatlan embert vertek meg s ez megtorlást követel legyen bár az áldozat akármilyen vallásu vagy nemzeti- ségi. Mégis: meg tudjuk érteni a zsidóság vezető férfiainak intervencióját is. Nemi illetékességi félreértéssel minden szándé- kosság és tendencia nélkül elkövették azt a hibát, hogy nem keresték fel egvidejűleg az ügyben különben érdekelt és diszpo- náló hatósági személyt: Catana rendőrprefektust. Ez a mulasztás azonban könny- nyen magyarázható Kecskeméti főrabbi ama kijelentésével is, hogy

— még a látszatát is el akarták kerülni annak, hogy bármely irányban is befolyá- solni akarnák a rendőrprefektust szabad intézkedéseiben.

Catana rendőrprefektus ugyanis teg- nap délelőtt magához kérte hivatalába a hitközség vezetőit: Kecskeméti dr főrab- bit, Konrád Béla dr-t és a lapok felelős szerkesztőit. Le nem tagadható az, hogy a rendőrprefektus neheztelt, hogy — szerin- te — a deputációzó urak mintegy kisebb- ségi és felekezeti kérdést csináltak az

ügyből — más helyen és az ő személye megkerülésével. E kérdésben azonban a szerencsés kimagyarázás megtörtént. A je- len volt urak meggyőződtek arról — ami- ben különben egy pillanatra sem kételked- tek — hogy Catana prefektus kezében a legjobb helyen van letéve a kénves ügy további vezetése.

— Én nem nézem, hogy ki zsidó, ki román, vagy magyar — mondotta a rend- őrprefektus. — Ha valakit jogtalanság, bántódás ér, annak én igazságosan fogok elégtételt szerezni és aki bűnös, annak bűnhődnie kell. Ennek a tudatával távoza- tak az urak a rendőrprefektus szobájából.

Egyébként a hitközség vezető emberei holnap meglátogatják Pollák Hersch-et a kórházban és a maguk részéről kiadott kommunikében fogják az egész ügyet tel- jesen tisztázni.

ÜDONSÁGOK

* Brém Lőrinc Nagyváradon. Brém Lőrinc kanonok békésgyulai püspöki hely- nök tegnap Nagyváradra érkezett. Brém Lőrinc, aki elköltözése óta most jött elő- ször vissza Nagyváradra, szatmármegyei rokonát látogatja meg.

* A bérlők nagygyűlése. A Lakásbérlők Szövetsége értesíti az egész bérlő köz- zönséget, hogy folyó hó 28-án, vasárnap a városházán nagygyűlést tart és kéri a bérlők megjelenését.

* Elzárták a garasos-hidat. A régi ga- rasos-hidat tegnap reggel javítási munká- latok miatt a főmérnöki hivatal lezáratta. A hid faburkolata már régen javításra szo- rult, azonban minden államban, ahol a tisztviselők azt az ócska elvet vallják, hogy ők vannak a közönségért s nem fordítva. előzetesen a hírlapokban tudtára adják a közönségnek, hogy mikor zárnak le egy hi- dat, amely két városrészt köt össze és nagy kerülővel kell más hidra térni.

* A Cion-templomban vasárnap, ok- tóber hó 28-án délelőtt 11 órakor megtar- tandó művészi orgona-verseny előkészü- leteiről fáradoznak a bizottság vezetői, hogy a jótékony célú hangverseny minél több jó- vedelmet hozzon az árvaház árváinak, az aggokháza aggjainak és a hitközség sze- gényeinek. A művészi műsoron az orgona- játék dominál, — a zenekart, a hegedü- játékot, az énekszámokat és énekkart or- gona kíséri. — Jótékony célú felül a hang- verseny igazi művészi élvezetet is fog nyújtani. A szegénysorsuak és elhagyottak mindenkorai támogatói, a könyörületessé- vi uriaszonyok vállalták a hangverseny jegyeinek az árusítását és minden iel arra vall, hogy szép anyagi siker lesz a hang- verseny eredménye. A belépőjegyeket Flegmann Armin úr és Jónás Andor úr (Glücksman-cég) üzletében is meg lehet váltani.

* Felavatják a protestáns árvaházat. A Nagyváradai Protestáns Jótékony Egye- sület f. évi október hó 31-én a reformáció emlékünnepeinek alkalmával fogja tartani a most létesített Protestáns Árvaház fel- avató ünnepélyét is. Október hó 31-én dél- ben 12 órakor a ref. tanítónéknő diszter- mében lesz ünnepélyes megnívó Isten- tisztelet, amelyen az egyesület elnöke fog- ja méltatni ezen fontos humánus intéz- mény alapításának és fenntartásának szük- ségességét és az egyházi életre való kiha- tását. Este 7 órakor a Kath. Kór nagyter- mében az egyesület tisztviselői kara, élén Papp Dezsőné elnöknővel, tea-estélyt ren- dez, melynek keretében tombola-tárgyak lesznek kiárúsítva a jótékony cél javára.

A közadakozásból összegyűjtendő büffe- elágusításánál városunk urasszonvai és ur- leányai fognak segédkezni, mint eddig úgy ezuttal is. Az estély 7 órakor kezdődik és táncsal lesz egybekötve, mely a hajnali óráig fog kinyulni. A város és megye egész társadalma úgy a protestáns, mint más felekezetiük a legnagyobb érdeklődés- sel tekintenek ezen jótékony célú estély elé, melynek hivatása, hogy az uionnan felállítandó árvaház anyagi szükségleteit biztosítsa és az árvaház fenntartási köl- ségeit fedezze. A belépti jegyek árát 10 leiben állapította meg a rendezőség, mely- hez egy tea-jegy váltandó, melynek ára 20 lei. Külön meghívók nem bocsátatnak ki, hanem mindenki, aki hozzá akar járulni egy kellemes est révén a jótékony cél el- éréséhez, szívesen látott vendég lesz.

* Orvosi hírek. Dr Klein Jenő fog- orvos rendelőjét Templom-tér 8. alól Ri- manóczy-utca 12. I. em. 6. helyezte át. Rendel 10—1-ig, délután 3—5-ig. Velencei és katonavárosi pacienseinek kényelmére minden hétköznapi este 5—8 óráig Tem- plom-tér 15., Benedek ház rendelőst tart.

Dr Fischer Imre kórházi főorvos külföldi utjáról hazaérkezett.

* Macalik Alfréd képművész a Ke- reskedelmi Csarnok nagytermében. Ok- tóber 21-től november 4-éig, délelőtt 10—1 óráig, délután 3 órától.

* KERTÉSZ Str. Rimanóczy-utcai szövet, posztó, selyem és vászonüzlete utólérhetetlen olcsó áraival. A cég kizáró- lag elsőrendű, megbízható árukat szol- gál ki.

* Esküvő. Ifj. Kurutz Gyula és Török Zsuzsika ma este 8 órakor tartják esküvőjüket a baptista-kápolnában Parcul Bunyitay (v. Bunyityliget) utca 10. sz., ahová szeretettel meghívja barátait és ismerőseit.

Ullmann István Nagyvárad és Schreiber Gizella Wien folyó hó 23-án Budapesten házasságot kötöttek.

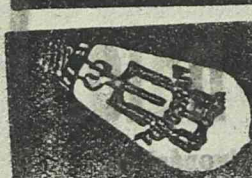
* Halál a vonaton. Lőrincz Györgyné, 62 éves szalárdi asszony szombaton Nagy- váradra jött, hogy súlyos vesebaját a kór- házban megvizsgáltsa. Vasárnap akart haza utazni Szalárdra, de alig ült fel a ko- csiba, rosszul lett s néhány perc múlva meghalt. A vonat éppen indulóban volt, gyorsan megállították s a hullát beszállí- tották a köztemető halottas házába.

* A Dácia-kávéház tulajdonosa felje- lentést tett a rendőrségen Ballag Mária felíró ellen, mert az tőle 500 lei előleg- gel ismeretlen helyre távozott.

* Felhívás. Van szerencsénk azon t. utasainkat, kiknek vizumszámuk már meg- volt és a magyar kvótába tartoznak, de a konzulátus rendelkezése értelmében ame- rikai vizumot mindeztideig nem kaptak. Érttesíteni, hogy e hó 29-én utlevelüket az amerikai konzulátus levizumozza, miért is felkérjük ezen t. utasainkat, hogy nálunk utlevelükkel együtt személyesen sürgősen jelentkezni szíveskedjenek. Teljes tiszte- lettel N. Brück & Co., Filiale Oradea-Ma- re, White Star Line, Red Star Line, Ame- rican Line és Hugo Stinnes Line képviselője.

TAVIRAT

5000 méter angol ka-
bát szövet érkezett
minden színben, me-
lyet 330 leies árban
árusítunk ki
Bwdul Reg. Ferdinand
(Rákóczi-ut) 10. sz.
SCHNEIDER és MIHELFI.

TUNGSRAM

A legjobb villanyháló!
Mindenről kapható!

* **Eljegyzés.** Herschkovits Böske Nagyvárad, Rosenblau József Nagyszalonta jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Megveszlegetés vádja alól felmentett vámtiszt.** A szatmári királyi ügyészség 1920-ban vád alá helyezte Tatár Constantin vámtisztet, aki Halmi határállomáson teljesített szolgálatot, mert egy följelentés szerint tízezer koronáért permissz nélkül átengedte a határon Gelberman szatmári dísznőkereskedő egy nagyobb szállítmányát. A szatmári törvényszék bizonyítékok hiányában felmentő ítéletet hozott és a kir. ügyészség felebbezésére tegnap a nagyvárad kir. ítélőtábla tanácsa tárgyalta a megvádolt vámtiszt ügyét. A tábla helybenhagyta a szatmári törvényszék felmentő ítéletét.

* **Halálozás.** Farkas Sálamon Székelyhidon, 67 éves korában elhunyt, f. hó 21-én temették el a környék osztrácon részvétele mellett. Az elhunytban dr. Farkas Adorján ügyvéd, Farkas József, a László-malom vezérképviselője, édesapjukat, Stern Miksa székelyhidi kereskedő apósát gyászolja.

* **Fényes nappal kifosztottak egy lakást.** Totache Anataziu Vulcán (Nagy Sándor) utcai kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy távollétében ismeretlen tettesek behatoltak a lakására és elloptak onnan egy diványtakarót, két nagy abroszt, 6 szalvétát, 7 méter vásznat, egy teljes ágyhuzatot, egy párnát, három plüsch asztalterítőt, két párnahajat és teljes evőeszközt 60 ezer lei értékben. A rendőrség bevezette a nyomozást.

**Harisnyák, Socknik, Keztyük
olcsón vásárolhatók
a Fischer Áruházában.**

* **A férfi-szabó iparosokat értesitem,** hogy az őszi évadra raktáramat **BÉLÉS-ÁRUKBAN** dusan felszereltem, melyeket meglepő olcsó Engross árakban árusítok. **SZÉKELY** posztó és bélésáruháza Strada Avram Janku (Kossuthutca 5.)

* **Modell-ruhák készítését** Budapesten olcsón és gyorsan vállal Lovászy Ilona, Budapest, Szentkirályi-utca 10. II. 16.

* **Brassói Kozák Dávid és fia,** Európa legjobb, leghíresebb cigányprimásai a mai naptól kezdve a **Palace-kávéházban** elsőrangú zenekarukkal hangversenyeznek. Helyek még előjegyezhetők.

**Fischer Áruháza Sas-passage
harisnyái a legjobbak
és legolcsóbbak.**

* **Olvasóinknak a legösszintébben ajánljuk,** hogy raglán, télikabát és öltöny-szövet szükségletét **SZÉKELY** posztó áruházában Strada Avram Janku (Kossuthutca 5. sz. alatt) szerezze be, mely cég kelmei megbízható minőségűek és szolid olcsó árai köztudomásúak.

* **BLUM harisnyái a LEGJOBBAK!**

Felhívás!

Bátorkodom t. utasainknak, kiknek már van Amerikából hajójegyük, valamint azok részére, akik vonalainkon óhajtanak utazni szíves tudomásukra hozni, hogy Oradea-Mare, Plata Mihail Viteazul No. 5. (Nagyvárad, Nagypiac-tér 5.) alatti fiókirodámat megnyitottam. Irodámat központból kiküldött, jól kioktatott, több évi gyakorlattal rendelkező hivatalnokaim vezetik, miáltal biztosítottam t. utasainkat, hogy ugyanolyan lelkiismeretes és jó bánásmódban részesülnek, mint többi irodámban. Felkérem utasainkat, tekintet nélkül, hogy van-e már uttlejük, vagy nincs, forduljanak haladéktalanul irodámhoz, ahol a legújabb rendelkezéseket meg fogják magyarázni s ezáltal utazásukon gyorsítanak.

Kiváló tisztelettel

LÁZÁR H. LÁZÁROVITS

Vezérképviselője Romániában a Hamburg—American Linie.

Közös szolgálatban United American Lines Inc.

LEGUJABB

Négyszáz yardos cérna

**Matt, puha és jó,
már tizenegy leuért kapható
a Fischer Áruházában.**

* **Meglepetést kelt az a nagymennyiségű női divat és vászonáru,** mely a Körösparti Áruházba érkezett, melyeket feltűnést keltő olcsó árakban bocsát eladásra. Tisztviselőknek árkedvezmény.

* **Ha ragályos betegség fenyeget,** ügyeljünk a belek szabályos működésére. Koprol az ideális és jóízű csokoládé hajtó erre a legalkalmasabb.

* **Kabát, kosztüm, öltöny és ruhaszövet** bevásárlásainál nézze meg a Körösparti áruház szövettömegének választékát, melyhez hasonlót csak fővárosi nagy áruházak nyújthatnak, hol az árak olcsóbbak, mint bárhol.

* **Tündérszép lesz a Brázay Najád** crémtől. Mindenütt kapható.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Marinka táncosnő, bérleten kívül.

Csütörtök: Bajadér, A) bérlet 26. szám.

Péntek: Aranykakas, Sarkadi Aladár vendégfeltevével, rendes helyárrakkal, B) bérlet 27. szám.

Szombat délután: A négy frakk, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Diadalmasszony, operett újdonság 1-ször, bérleten kívül, premier helyárrakkal.

Vasárnap délelőtt: Négyüzlő, munkás-előadás.

Vasárnap délután: Cigányszerzem, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Diadalmasszony, újdonság 2-ször, bérleten kívül, rendes helyárrakkal.

A hét összes előadásaira már vasárnap reggeltől kezdve meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál.

Hétfő: Diadalmasszony, újdonság 3-ször, bérleten kívül, rendes helyárrakkal.

Darvas Lili nem megy Amerikába

Budapestről jelentik: Molnár Ferenc darbjának: A vörös malom próbáinak megkezdésével egyidejűleg azt jelentették, hogy Darvas Lili november elején Newyorkba utazik, hogy ott Reinhardt Miksa Mirákel előadásain a misztérium-dráma főszerepét játssza. Azt is jelentették, hogy a szerződés már végleges és hogy Darvas Lili minden körülmények között itthagyni Budapestet.

Ez a terv most megváltozik. Darvas Lili nem megy Amerikába; továbbra is a Magyar Színház előadásain lép fel. Darvas Lili ugyanis betegeskedik; orvosi tanácsra majdnem az egész napot ágyban tölti és csak este vesz részt a színházi előadásokon.

Darvas Lili oka elhatározásáról ezeket mondotta:

— Rendkívül vérszegény vagyok s az édesapám semmi körülmények között sem engedi meg, hogy

az egészségemet kockára tegyen és kiutazzam Amerikába. Már le is mondtam a tervről. Majd a nyáron...

— **Marinka táncosnő.** Az összes erdélyi színpadok műsorán szerepel ma már e világsikerű táncoperette, a Marinka táncosnő, melynek ma lesz nálunk a 10-ik előadása. A Marinka táncosnő szerdán este bérleten kívüli előadásban kerül színre a főszerepekben Biczó, Zilahy, Borovszky, Misoga, Vigh, Bereng és Balasával.

— **Bajadér.** Csütörtökön este A) bérletben és az új kiosztásban lesz a színház műsorán Kálmán Imre szép zenéjű operettje, a Bajadér, melynek főszerepeit Pintér, Biczó, Misoga, Borovszky, Hetényi, Vigh, Madas, Balassa és Bereng játsszák.

— **Az Aranykakas Sarkadival.** Pénteken este B) bérletben a nagysikerű felújított Aranykakas című énekes bohózat kerül harmadszor színre a női főszerepben Pintér Böskevel. Sarkadi egyik legjobb szerepét: Daxelmayert játssza, a darab többi szerepeit Tóth Elek, Harsányi, Gálfi, Kertész, Vigh játsszák. Az Aranykakas rendes helyárrakkal kerül előadásra.

— **Diadalmasszony.** Szombaton este lesz a bemutató előadása Csajkovszky Diadalmasszony gyönyörű zenéjű és értékes szövegű operettjének, a mely táncainál és teljesen új kiállításánál fogva az idei szezon egyik nagysikerű operettjének ígérkezik. A szereplők egytől-egyig lelkesedve készülnek az operettre, melyben minden szereplőt igazán hálás feladathoz juttatt. Pintér, Biczó, Misoga tánci szenzációk lesznek, amelyeket Misoga tanított be. A gyönyörű magánszámok, duettek, együttesek és a két csodaszép Csajkovszky keringő fogják kiváltani bizonyára az általános tetszést. A Diadalmasszony szombat, vasárnap és hétfőn bérleten kívül kerül színre, szombaton premier helyárrakkal, a többi estéken pedig rendes helyárrakkal.

— **A négy frakk.** Az idei szezon egyik legnagyobb sikerű vígjátékát, a Négy frakkot adják szombaton délután mérsékelt helyárrak mellett, melynek főszerepeit Jósika, Huzella, Benes, Tóth, Harsányi, Misoga, Sorr, Galambos és Balassa játsszák.

MOZI

— **„Jön a rozson át” — Dorian-Film-színház.** A népszerű és sokat olvasott regény filmen is rendkívül hatásos maradt. A bájos Lóth Illa és a kitűnő Fenyvessy Emil egyik legkitűnőbb alakításukat nyújtják ebben a darabban. A figyelmet mindvégig lekötő Dorian-film, amelyet a 2 felvonásos Smatty-burleszk előz meg, még szerdán és csütörtökön látható a Dorian-Filmszínházban. Az előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

— **Az Apolló-mozi két sláger-műsora** ma szerdán is bemutatásra kerül. A kettős műsor 10 felvonásból áll, miért is az előadások pontban 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Jegyek elővételben a pénztárnál.

Tőzsdéi Jelentések

Zürich, október 23. Nyitás. Berlin — Newyork 561 fél, London 2523. Páris 3245, Milánó 2490, Prága 1661 fél. Budapest 0.0305, Bukarest 267 fél. Bécs 0.0078 háromnegyed.

Bukarest, október 23. Zárlat. Devizák: Páris 1239, London 952, Newyork 210 fél, Róma 943, Zürich 38, Wien 30. Prága 628, Budapest 110.

Valuták: Márka —, font 940, frank 1260, svájci 38, lira 950, dinár 240, dollár 211, osztrák 30, magyar 80, szokol 610.

Zürich, október 23. Zárlat: Amsterdam 218 fél, Newyork 561, London 2521 fél, Páris 3225, Milánó 2485, Prága —, Budapest 0.0305, Belgrád 687 fél, Bukarest 267 fél, Varsó 0.00005, Bécs 0.0078 háromnegyed.

Emelkedő árfolyamok az utótőzsdén

Budapest, október 23. A hétfői utótőzsde általában barátságos, a forgalom elég élénk és igen jó hatással van a bécsi tőzsdéről érkezett hír, amely barátságos irányzatot jelez. Az árfolyamok kezdetben a mai középén mozognak, később azonban egy árnyalattal magasabbak.

Félkettőkor előfordult kötések:

Bankok: Angol-magyar 123, Hazai 203, Hermes 80, Lloyd-bank 17, jog 11.5, Magyar hitel 718, Ingatlan 363, Cseh bank 20.25, Forgalmi 45, Jelzálog 51, Ker. hitel 28, Leszámitoló 94, Magyar-német 26.75, Olaszbank 44.25, Közp. jelz. 20.5, Városi 17. Mercur 26, Osztrák hitel 129, Keresk. bank 1.213.

Pénzüntézetek, biztosítók: Belvárosi 40, Lipótvárosi 21.5, Egy. Bpest főv. 179, Magy. ált. tak. 185, Moltár 180, Pesti hazai 4.190.

Malmok: Back-malom 93, Borsod-miskolci 110, Concordia 81, I. bpesti gözm. 212, Törökszentmiki 38, Gizella 57, Hungária gözm. 128, Király 70, Victoria 382, Transdanubia 108.

Bányák, téglagyárak: Bauxit 150, Bauxit Tröszt 375, Beocsini 1.200, Borsodi 285, Lőrinci 147, Cement 240, Szászvári 370, István 73, Drasche 380, Magnezit 3.100, Kőszén 2.605, Kerámia 160, Salgó 563, Urikányi 1.350.

Nyomdák: Athenaeum 265, Globus 42, Pallas 50, Rigler 57, Stephaneum 35.

Vas- és géppiac: Fegyver 1450, Ganz-Danubius 5500, Ganz villamos 1900, Hofherr 194, Kühne 67, Láng 156, Lipták 37, Mérleggyár 38, Acél 265, Magyar-belga 170, Motorgyár 115, Olomáru 37.5, Vegyipar 45, Rimamurányi 108, jog 21, Roessemann 64, Rothmüller 24.75, Schlick 110, Schuller 76, Wörner 28, Vulkán 247.

Különfélék: Baróti 17, jog 7, Izzó 550, Spódium 188, Flóra 189, Goldberger 199, Cschwindt 280, Hungária műtr. 240, Karton 192, Keglevich 21.5, Klein és fia 16.5, Krausz-szesz 75.

Különfélék: Dorogi 31.5, Cukoripar 3400, Lámpa 240, Pamutipar 276, Gummi 235, Szalámi 36.25, Georgia 705, Mezőh. cukor 384, Olajipar 74, Lukácsfürdő 20.5, Villányi pezsgő 55.

Faértékek: Dunaharaszti 31, Fornérgyár 42.5, Hazai faterm. 200, Körösbányai 12.75, Kronberger 22.75, Lignum Tröszt 110, Malomsoky 18, Lichtig 14.75, Ofa 560, Nasici 2250, Viktória butor 19.05, Zabolai 148.

Közlekedés: Atlantica 68, Közuti 24, Városi 43, Déli 106, MFTR 410, Levante 750, Nova 142, Államvasut 390, Tröszt 138.

Két órákor az irányzat egy árnyalattal szilárdult. Mindinkább észrevehető, hogy a kereslet nagyobb, mint a kínálat. Nasiciban emelkedő tendencia mellett nagy üzlet felelődött ki. Osztrák Államvasutban, Gummiban, Magyar hitelben, Pesti hazaiban, Georgiában és még néhány értékben ugyancsak élénk a kereslet.

Az előfordult kötések a következők:

Bankok: Angol-magyar 125, Hazai 207, Hermes 82, Lloyd-bank 17.5, Magyar hitel 720, Cseh bank 21.5, Forgalmi 46, Jelzálog 55, Ker. hitel 28.5, Leszámitoló 94.5, Magyar-német 27, Olaszbank 44.5, Közp. jelz. 21, Városi 17.5, Mercur 25, Osztrák hitel 128.5, Keresk. bank 1.220.

Pénzüntézetek, biztosítók: Belvárosi 41, Lipótvárosi 21.5, Egy. Bpest főv. 178, Magy. ált. tak. 190, Pesti hazai 4.210.

Malmok: Concordia 82, I. bpesti gözm. 214, Gizella 56, Viktória 380, Transdanubia 107.

Bányák, téglagyárak: Bauxit 145, Bau-

xit tröszt 375, Borsodi 290, Lőrinci jog 35, Szászvári 380, Drasche jog 175, Kőszén 2620.

Nyomdák: Athenaeum 265, Franklin 1450, Pallas 49, Rigler 56, Stephaneum 36.

Vas- és géppiac: Ganz Danubius 5.575, Ganz villamos 1.925, Hofherr 200, Kühne 68, Láng 160, Mérleggyár 39, Acél 260, Motorgyár 120, Olomáru 33, Vegyipar 47, Rimamurányi 106, jog 21.5, Roessemann 65, Rothmüller 24.5, Schlick 115, Schuller 77, Wörner 27.5, Vulkán 255.

Különfélék: Baróti 18, Izzó 560 Spódium 190, Goldberger 100, Hungária műtr. 238, Keglevich 22, Klein és fia 17, Lámpa 238, Pamutipar 276.

Közlekedés: Atlantica 69, Városi 45, Déli 107, MFTR 405, Levante 760, Nova 144.

Dorogi gummi 31.5, Cukoripar Szalámi 37, Georgia jog 682, Lukácsfürdő 21, Villányi pezsgő 60.

Faértékek: Dunaharaszti 32, Hazai faterm. 202, Körösbányai 13, Lichtig 15, Ofa 555, Nasici 2300, Viktória butor 20, Zabolai 149.

Negyed háromkor a forgalom aránylag még mindig elég nagy, a hangulat barátságos és a favorizált értékekben további kisebb javulás tapasztalható. Így a Magyar hitel 730, a Pesti hazai 4220, Kőszén 2630, Gummi 240, Georgia 708, Nasici 2350.

Budapesti terménytőzsde.

Budapest, október 23. A gabonapiacra a hivatalos tőzsdeidőt megelőzően az üzleti tevékenység endkivül vontatottan indult, mert a malmok teliesen tartózkodtak a vásárlástól, a kínálat pedig igen minimális volt. A buza névleges ára vidéki paritásban 86—88 ezer, budapesti paritásban pedig 91—95 ezer korona között mozgott. A piacon jelentékenyebb forgalomra nem igen számíthatnak, mert az árak erősen tartják magukat és a kínálat nem hajlandó azokat csökkenteni. A rozsot állomásról 57—58 ezer koronával kínálják.

A liszt- és örleménypiacon a malomkoncentráció ma is változatlanul hagyta a liszt árjegyzését. A terménycikkek piacán az üzleti tevékenység szintén igen jelentéktelen volt. Némi érdeklődés csak a zab iránt mutatkozott, még pedig azokkal a hírekkel kapcsolatosan, hogy a külföld részéről ismét nagyobb arányú lett a kereslet. A zab ára dunántúli állomásról 61—62.000 kor. körül mozgott, pesti paritásban 67 ezer koronát is ígértek a zab métermázsájáért. Az árpafélék és a tengeripiac a tőzsdeidő első felében teliesen elhanyagolt volt és még névleges árak sem alakultak ki. A magpiacon a fehérbab, amelynek az exportja elég jelentékeny, továbbra is lanyha, amit azzal hoznak összefüggésbe, hogy az érdekeltség már annak idején összevásárolta a külföld által igényelt tételeket.

A SZERENCSE

Írta: Zombory Jenő

32

— Semmi sem sok, ha maga mellettem van. És ha akarja még Olaszországba is elkisérem, ha elvégeztem az itteni dolgaimat, mert akkor egyelőre nincs más fontosabb teendőm.

— Igazán szeret még György?

— Hányszor bebizonyítottam már ezt magának Olga?

— Igaz. Sokszor hallottam, de soha se elég abból. Mindig szeretném hallani. Igazán elkisér Olaszországba?

— Föltéve ha megengedi.

— Annyira megszoktam már azt, hogy szeressem édes György, hogy már el se tudnék nélküle lenni. Már azt se bánom, ha a világ megtudja. Elvégre független vagyok, azt tehetem, amit akarok. És most én mondom, élvezzük ki még ezt a pár hetet, ki tudja, hátha ezek lesznek az utolsó hetek, amit együtt töltünk. Maga elmegy Amerikába és ki tudja nem fog-e megőszülni, aminek úgy is okvetlen be kell következnie. Kár hogy nem vagok egy náttal évvel fiatalabb magánál, akkor talán a felesége lettem volna, míg így a józan ész is tiltja, hogy arra gondoljak. Maga nagyon szeret engem így, de ha felesége lennék, ki tudja, nagyon hamar megunna.

Csak annyit ígérjen még meg, hogy amíg itt tartózkodik, ezt a pár hetet még nekem ajándékozza, aztán úgy is el kell válnunk.

Siettem befejezni berlini dolgaimat, hogy minél előbb elutazhassam Olgával.

*

Olgával Florenben töltöttem négy hetet s itt ért utol Mr. Billson sürgőnye, amelyben halaszthatatlan dolgok megbeszélése végett Párisba hív és készüljek arra is, hogy Amerikába kell mennem.

Napokig bucsuzkodtunk, amíg el tudtunk válni egymástól Olgával.

— Az az én érzésem, mondá Olga, hogyha most elválnék, soha többé nem látjuk egymást viszont, vagy ha viszont is látjuk egymást, idegenek leszünk egymáshoz.

— Soha! maga Olga mindig az lesz nekem, ami a nap a földnek. Az éltető napsugaram.

(Folyt. köv.)

NYILTELI

* A legkényelmesebb hajójárat a White Star Line. N. Brück & Co., nagyváradi fiókja, Str. Gen. Mosoiu 7, díjmentesen küld prospektusokat.

19902—1923.

Árverési hirdetmény

Oradea-Mare városi tanácstól 19902/1923. sz. a nyert megbízás folytán a város tulajdonát képező csillagvárosi régi vámház-épület, mely áll 2 szoba, konyha, kamara, istálló és egy üzlethelyiségből, melyeket jelenleg Riffold Sámuel tartja bérbe, folyó év november hó 6-án délelőtt 10 órákor zárt írásbeli ajánlatok útján folyó év november 1-től 1924 október 31-ig terjedő 1, (egy) évi időtartalomra bérbe fogom adni.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy zárt írásbeli ajánlatukat hozzám a fenti előirt határidőig adják be (városháza, I. em. 26. ajtó).

Az ajánlathoz az ajánlati összeg 10 százalékat óvadékképpen előzetesen a városi pénztárba lefizetendő, miről a nyugta csatolandó.

A későn érkezett ajánlat figyelembe nem vétetnek.

Oradea-Mare, la 17 Octomvrie 1923.

Dr Tatu, m. p.,
consilier economic.

20165—1923.

Árverési hirdetmény

Oradea-Mare városi tanácstól 20165/1923. sz. a nyert megbízás folytán a város tulajdonát képező Baross-híd mellett levő régi vámház-épület, mely áll egy szoba és mellékhelyiségből, folyó évi november hó 6-án délelőtt 10 órákor zárt írásbeli ajánlatok útján folyó évi november 1-től 1924 október 31-ig terjedő 1, azaz egy évi időtartalomra bérbe fogom adni.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy zárt írásbeli ajánlatukat hozzám a fenti előirt határidőig adják be (városháza, I. em. 26. ajtó).

Az ajánlathoz az ajánlati összeg 10 százalékat óvadékképpen előzetesen a városi pénztárba lefizetendő, miről a nyugta csatolandó.

A későn érkezett ajánlat figyelembe nem vétetnek.

Oradea-Mare, la 18 Octomvrie, 1923.

Dr Tatu, m. p.,
consilier economic.

Olcsón készítünk bármilyen elegáns
női kalapokat mindenféle
alakítását vállalunk
Schwartz és Zucker
női divatszalon
Fekete-Sas 22 II. emelet.

Mindenféle

vadászfegyverek

és vadászati felszerelések egye-
düllyi szakszerű javító műhelye

Matéh Ferenc puskaműves
Str. Titu Maiorescu (v. Menház-u.) 8.

KERTÉSZ EMIL

parafaáruk és pincészet-cikkek szaküzlete
Oradea-Mare Nagyvárad, Piata M. Viteazul
Nagyplac-tér, Aruraktár. Telefon 118.

Ajánlja dusan berendezett raktárat, a
szakba végő összege gépek, berendezési,
szükségleti cikkekben és anyagokban.
Legolcsóbb napi árak. :-: Gondos ki-
szolgálás :-: Előrendelvény külföldi
üzletekötetések. :-: Kérjen ajánlatot.

Cifka József Budapest
romániai lerakata.

20 év óta fennálló

fa- és szénkereskedés

felszerelve, házzal és teleppel eladó,
esetleg társulnék. 1831

Közvetítők díjaztatnak. Cim a kiadóban.

Eladó

Főúri magánház Olasz központ-
ban, átadható 7 szobás lakás és mellékhelyiségekkel, istálló és kocsiszínnel stb.

Szőlő az Aranyoldalon, 2 hold — 1
hold beültetve — 2 szoba, téli és nyári
konyha, istálló, disznóól, ivókut elutazás
miatt sürgősen 95000 Leiért, több magán
és bérház, szőlő, üzlet és lakás.

Butorok, amerikai íróasztal, 2 rózsafa-
betétes ruhásszekrény, commódok, szalon-
butor, villanylámpa sacrater, Wertheim-
cassza stb.

Ruhák férfi téli és átmeneti kabátok,
szalon ruhák, női és férfi cipők.

Bizományba bármit elfogadunk

„ARDEAL“

kereskedelmi iroda, Strada Ep. Clorogariu
(volt Uri-utca) No. 8. Telefon 203.

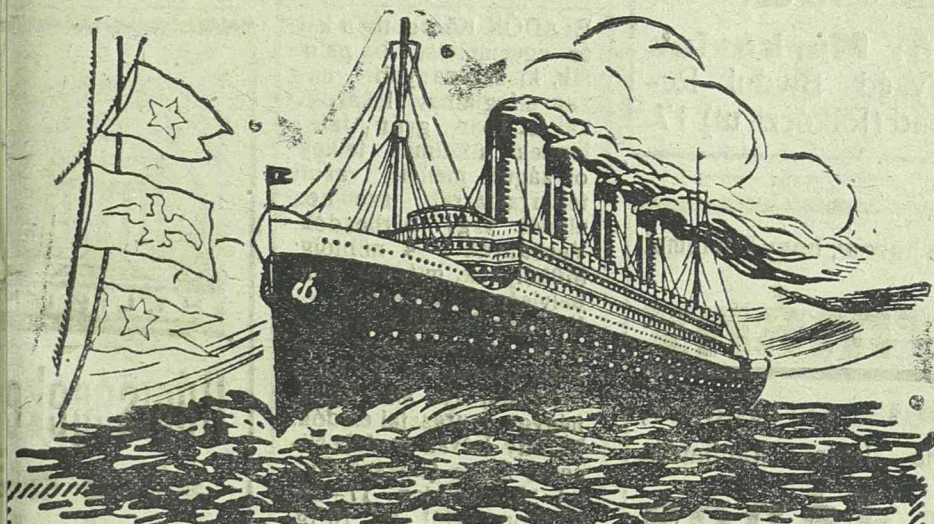
A POSTÁS IS IGAZOLJA

milyen kellemes és kevésbé fárasztó a járás
BERSON-GUMMISARKON és GUMMITALPON és milyen
jótétéményt jelel sokat járó emberek részére.

Berson-Gummisarkot és Gummitalpat

tétessen, cipészével még ma a cipőjére,
soha mást nem fog viselni.

KÖZVETLEN ÚTVONALAK

BUKAREST-TEMESVÁR-NAGYVÁRAD ÉS HALMITÓL

Hamburg - Amerika -
Bréma - Kanada -
Antwerpen - Argentína -
Cherbourg - Brazília -

KERESZTÜL
A VILÁG LEGHIRESEBB GŐZHAJÓIN

HETENKINT 3 SZORI HAJÓINDULÁSSAL
AMERIKA ÉS KANADÁBA
A "MAJESTIC" A VILÁG LEGNAGYOBB HAJÓJA.

„MAJESTIC“

PROSPECTUST ÉS HAJÓMENETRENDET INGYEN ÉS BÉRMENYVEKÜLD

N. BRÜCK & CO.
BUCAREST ORADEA MARE
STRADA SARINDAR No 12 STR. GENERAL MOSOIU (MEZÉYMINALYU) 7.

ROMÁNIA LEGNAGYOBB HAJÓÜGYNÖKSÉGE
DIJTALAN FELVILÁGOSÍTÁS UTLEVÉL ÉS VIZUMÜGYEKBEN.
LEVELEZÉS MINDEN NYELVEN - IRJATOK AZONNAL!

Perzsa

szőnyegek

gyári szőnyegek ma-
den nagyságban, ken-
szertakarók, függönyök
hálósobák nagy vá-
lasztékban. Wertheim-
kassza minden nagy-
ságban, lezártított árak
mellett.

Beck

és Benjamin

Strada Cogălniceanu
(Várady Zs.-u.) 11. sz.
TELEFON 17-02. Sz.

Remélem

tudja már, hogy leg-
gyorsabban látóni el

utlevélét és vizumát

Kolozsvár, Brassó-
ban és Bukarestben

DEUTSCH és FIA

Intézménye
Pannónia házban

Törött aranyat

magas áron veszek.
Ora és ékszerjavítá-
sokat jutányos
árban eszközöl:

Róth Áron

Sas-passage, Tar-
solylyal szemben.

Eladó Váradszöllősen ház,

mely téglából épült és áll egy nagy szoba,
konyha, szék, gabonás kamara és egy nagy
folyosó, istálló, kert gyümölcsfákkal, 18 sze-
ker takarmány. — Érdeklődni:

Papp Tivadarnál,

Váradszöllős Petrányi telep.

Vásároljon a termelőnél!

Gyapjuipar Rt. Str. Reg. Ferdinand 13

A gyár összes termékeinek lerakata.
Eladás szigorúan szabott gyári áron.

Telefon 16 63. 1644 Sürgőnycim: Fonal.

I. NACHT

soc. in nume colectiv

CLUJ

Str. Memorandului 20

Telefon Iroda 658, raktárak 654

Vasak

Fémek

Csavarok

Csőárak

stb. stb.

Vasuti anyagok!

Távírási cím: METALNACHT.

